

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Прва крагујевачка гимназија

Број 02-653

Датум 18.03 2024 год.

КРАГУЈЕВАЦ

ПРВА КРАГУЈЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА

**П Р А В И Л Н И К
О ПОХВАЛАМА, НАГРАДАМА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ
И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА**

**18.03.2024. година
КРАГУЈЕВАЦ**

На основу члана 56. став 1. тачка 1. Статута Прве крагујевачке гимназије, члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23), Школски одбор Прве крагујевачке гимназије на седници одржаној дана 18.03.2024. године је донео

П Р А В И Л Н И К О ПОХВАЛАМА, НАГРАДАМА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником се утврђују врсте похвала и награда које се додељују ученицима Прве крагујевачке гимназије (у даљем тексту: Школа), успех због кога се додељују, органи Школе који их додељују, поступак за доношење и остала питања везана за додељивање награда и похвала.

Правилником се уређују и обавезе и одговорност ученика, лакше и теже повреде обавеза ученика, васпитни рад са ученицима, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за покретање и вођење поступка и изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања, посебним законом, Статутом Школе и овим правилником.

II. ПОХВАЛЕ И НАГРАДЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

Ученик који се истиче својим радом и понашањем, као и ученик који постиже изузетне успехе у савладавању појединих облика образовно-васпитног рада, може бити награђен или похваљен.

Награде и похвале додељују Наставничко веће, директор Школе или одељењски старешина.

Награде и похвале могу да се додељују појединцима, групи ученика, одељењским заједницама и организацијама ученика.

Члан 3.

Наставничко веће Школе награђује ученике – појединце књигама за одличан успех у Школи, примерно владање и редовно похађање наставе.

Диплома "Вук Караџић" додељује се ученику гимназије, ако почев од првог разреда до краја школовања сваке школске године постигне одличан успех из свих предмета прописаних наставним планом и програмом, из матурског испита и примерно владање.

Диплома "Вук Караџић" додељује се ученику осмог разреда Одељења ученика обдарених за математику:

1. ако од петог до осмог разреда на крају сваке школске године постигне одличан успех из свих предмета прописаних наставним планом и програмом и примерно владање;
2. ако поред постигнутог одличног успеха из свих предмета прописаних наставним планом и програмом и примерног владања добије најмање једну посебну диплому или једну од прве три награде на општинском такмичењу.

Веће може наградити књигама ученике за постигнуте изванредне резултате у раду појединих секција иу ваннаставним активностима, уколико су ти ученици постигли добар, врло добар или одличан успех у образовно-васпитном раду и имају примерно владање.

Члан 4.

Наставничко веће и директор похваљују посебно оне ученике који су постигли позитиван успех у учењу, а у току наставног периода, редовно похађају наставу и друге облике васпитно-образовног рада, односно оне ученике који немају ни један изостанак.

Наставничко веће и директор могу наградити или похвалити и оне ученике који постижу позитиван успех у образовно-васпитном раду, а нарочито се истичу у друштвено-корисним активностима.

Члан 5.

Уколико су ученици или секције постигли запажене резултате и освојили награде на општинском, регионалном, републичком и међународном такмичењу и допринели афирмацији Школе у образовно-васпитном раду или слободним активностима, Наставничко веће ће појединце или групе ученика посебно наградити и похвалити.

Члан 6.

Ученици могу имати и друге облике материјалног награђивања који се исказују кроз плаћене екскурзије, летовања, куповину рачунара, спортских реквизита, књига и сл.

Награде из става 1. овог члана додељују се у складу са могућностима Школе, донатора или спонзора.

Награде се могу додељивати и целом одељењу или групи ученика за постигнуте резултате на такмичењима, у учењу, владању и сл.

Предлог за доделу награда и похвала даје одељењско веће а одлуку доноси Наставничко веће.

Члан 7.

У име Наставничког већа, директор Школе може јавно похвалити у књизи саопштења ученика, групу ученика, одељењску заједницу и ученичку организацију који су учествовали у друштвеним акцијама или јавним манифестацијама, у којима су постигли запажене резултате, а тиме допринели афирмацији Школе као целине.

Члан 8.

Ученици се награђују и из фондова Школе. Награђују се новчано или књигама у складу са правилима фонда и жељама оснивача. Одлуку о награђивању доноси Наставничко веће на предлог предметног наставника и одељењског старешине.

Ученици се награђују из следећих фондова:

- Фонд „Ангелина и Љубомир Марковић“ - за најбољи литерарни састав на тему о 21. октобру,
- Фонд „Душица Драгојловић“ - за најбоље урађени писмени задатак о 21.октобру,
- Фонд „Ученика и наставника Прве крагујевачке гимназије“ - за литерарни рад поводом 21.октобра,
- Фонд „Петронијевић“ - Светосавска награда,
- Фонд „Радомир Путник“ - за најбољи писмени састав из књижевности и историје,
- Фонд „Александар Саша Чанчаревић“ - за постигнуте резултате из рачунарства и информатике,
- Фонд „Дарко Грујић“ - за постигнуте најбоље резултате из географије,
- Фонд „Милева и Јакша Божић“ - новчана награда за доброг матуранта за даље школовање,
- „Фонд „Славица Јевтић“ из кога ће школа поводом школске славе „Свети Сава“ награђивати ученика за најбоље резултате постигнуте у области геометрије

- Фонд “Вељко Марковић“ - за награђивање најбољег ученика четвртог разреда друштвено језичког смера“

Члан 9.

Без обзира на постигнуте резултате, ученици којима су изречене васпитно-дисциплинске мере или имају оцену из владања добро, довољно и незадовољавајуће, не могу бити награђени и похваљивани.

Члан 10.

Образложење предлога за награде и похвале могу да дају одељењски старешина, одељењска заједница и одељењска већа.

Предлог за награде и похвале могу да дају и појединци, родитељи, сарадници, представници институција и организација локалне самоуправе, организатори друштвених акција и други заинтересовани за рад школе, писмено са детаљним образложењем.

Члан 11.

Посебне награде у виду књига додељују се ученику генерације:

1. природно математичког смера;
2. друштвено језичког смера укључујући и одељење друштвено језичког смера у коме се део наставе одвија на француском језику
3. Одељења обдарених ученика (Одељење ученика са посебним способностима за математику, Одељење/а ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику и Одељење ученика са посебним способностима за биологију и хемију
4. ученику осмог разреда основног образовања и васпитања са посебним способностима за математику при Првој крагујевачкој гимназији.

Награда се додељује ученицима завршног разреда према следећим критеријумима:

- да ученик има одличан успех из свих предмета и примерно владања на крају другог полугодишта сва четири разреда;
- да ученик има одличан успех из свих предмета и матурског рада на матурском испиту;
- да ученик има одличан општи успех на крају првог полугодишта сва четири разреда;
- да се ученик нарочито истиче у једном или већини предмета;
- да ученик својим понашањем у Школи и ван ње знатно доприноси угледу и афирмацији Школе;
- да ученик остварује успех на такмичењима која се организују из одређених наставних предмета као и у оквиру ваннаставних активности;
- да ученик као личност унапређује људске односе у свом окружењу;
- да ученик нема изречену васпитну и васпитно-дисциплинску меру у току школовања.

Награде из става 1. овог члана додељује Наставничко веће Школе.

Успех ученика на крају првог полугодишта сва четири разреда, на такмичењима из наставних предмета, појединачно и екипно као и на такмичењима у ваннаставним активностима посебно се бодује.

Члан 12.

Предлоге за ученика генерације припремају одељењске старешине четвртог разреда уз консултацију са одељењском заједницом и директором Школе.

Ученици који су предложени морају да испуњавају критеријуме из члана 11. овог Правилника.

Предлог мора да буде образложен тако да се може бодовати према наведеним критеријумима.

Члан 13.

Предлоге за ученика генерације достављају одељењске старешине посебном тиму који образује директор Школе. Предлози се достављају најкасније до 15. јуна текуће године.

Предлози из става 1. овог члана морају бити образложени и посебно документовани. Тим из става 1. овог члана дужан је да на основу свих поднетих предлога провери податке о успеху и владању ученика, да сваком предложеном кандидату утврди бодове и да на основу тако утврђених бодова сачини ранг листу.

Ранг листа формира се на основу свих критеријума и извршеног бодовања.

Члан 14.

Успех ученика који су предложени за ученика генерација по образовним профилима:

- природно математички смер,
  - друштвено језички смер,
  - одељења ученика са посебним способностима,
  - одељење ученика са посебним способностима за математiku осмог разреда,
- бодује се на основу табела које су саставни део овог Правилника.

Табела 1: Вредновање успеха ученика на такмичењима из наставних предмета

Ниво такмичења	Општинско	Окружно-Регионално	Републичко-Државно	Српска олимпијада	Међународно
Учешће	0,5 бодова	2 бода	5 бодова	5	20 бодова
Похвала	1 бод	5 бодова	10 бодова	10	25 бодова
Трећа награда	2 бода	6 бодова	11 бодова	11	30 бодова
Друга награда	3 бода	7 бодова	12 бодова	12	35 бодова
Прва награда	5 бодова	10 бодова	15 бодова	15	50 бодова

У случају да је успех ученика на такмичењу из наставног предмета постигнут екипно, признаје му се половина од бодова утврђених у Табели 1.

Успех ученика на крају првог полугодишта бодује се тако што се средње оцене на крају првог полугодишта свих разреда сабирају и њихов збир представља број бодова за тог ученика.

Ученички парламент, на посебној седници, гласа за ученика. Гласање чланова Ученичког парламента доноси одређени број бодова и то: кандидат са највише гласова добија број бодова који одговара броју предложених кандидата, а сваки следећи по бод мање.

Табела 2: Вредновање успеха ученика у ваннаставним активностима

Ниво такмичења	Општинско	Окружно	Републичко	Међународно
Похвала	0,5 бода	2,5 бода	5 бодова	12,5 бодова
Трећа награда	1 бод	3 бода	5,5 бодова	15 бодова
Друга награда	1,5 бод	3,5 бода	6 бодова	17,5 бодова
Прва награда	2,5 бода	5 бодова	7,5 бодова	25 бодова

У случају да је успех ученика у ваннаставним активностима постигнут екипно, признаје му се половина од бодова утврђених у Табели 2.

Табела 3: Вредновање успеха ученика за укупно ангажовање у току школовања

Ниво такмичења	Омладина Црвеног крста	Рад у Ђачком парламенту	Сопче	Учешће на свечаним академијама у организацији школе	В н Р и е П
Посебно истицање и допринос у раду у школи и граду	5 бодова у току школовања	5 бодова у току школовања	5 бодова у току школовања		
Посебно истицање и допринос у раду у Републици	10 бодова у току школовања	10 бодова у току школовања	10 бодова у току школовања		
Посебно истицање и допринос у раду ван граница наше земље	15 бодова у току школовања	15 бодова у току школовања	15 бодова у току школовања		
Учешће на свечаним академијама у организацији школе				1 бод по школској години	
Верификован успех у раду истраживачке станице Петница					

Овлашћује се Тим да, у изузетним случајевима, приликом бодовања ученика предложених за награду може узети у обзир и одлучивати и о питањима која нису предвиђена Правилником, ако су битна за бодовање, односно доношење одлуке.

Тим своје одлуке по питањима из претходног става усваја већином гласова од укупног броја чланова.

Члан 15.

Председник тима, као извештач, упознаје чланове Наставничког већа са утврђеним ранг листама, уз образложење.

Наставничко веће додељује награду (књигу) ученицима који имају највише бодова на ранг листама.

Члан 16.

Као посебан облик признања у току школовања ученику се додељује диплома или награда за изузетан општи успех, односно за изузетан успех из појединих наставних области или предмета.

Врсте диплома односно награда, начин и услове за њихово додељивање утврђује Министар просвете.

Члан 17.

Похвале могу бити усмене или писмене.

Похвале и награде се саопштавају јавно на пригодним свечаностима које организује Школа, с циљем подстицања свих ученика Школе на постизање најбољих резултата у учењу, владању и свим организованим активностима Школе.

Све награде које додељује Наставничко веће Школе уносе се у књигу евиденције – матичну књигу и ђачку књижицу ученика.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Права ученика

Члан 18.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом, другим законима и овим правилником.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона о основама система образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Обавезе ученика

Члан 19.

Ученици су обавезни:

- 1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
- 2) да се придржавају одлука органа Школе;
- 3) да поступају по налогу директора, помоћника директора, наставника и стручних сарадника;

4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, стручним сарадницима, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;

5) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;

6) да не закашњавају на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;

7) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школских програмом;

8) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље;

9) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

10) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;

11) да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;

12) да се пристојно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима и трећим лицима;

13) да се прикладно одевају;

14) да благовремено правдају изостанке;

15) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;

16) да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;

17) да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евиденцији;

18) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;

19) да у згради Школе нити у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;

20) да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;

21) да се уздржавају од изазивања туче и учествовања у тучи;

22) да се уздржавају од изражавања националне, расне и верске нетрпељивости;

Дужност ученика, родитеља, односно старатеља ученика је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом Школе.

Одговорност ученика

Члан 20.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.”. „Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.”.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Закона о основама система образовања и васпитања и за повреду забране из чл. 110–112. овог закона.

Члан 21.

Лакше повреде обавеза

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника,
- 3) неоправдано закашњавање на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 4) недолучно понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима, у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
- 6) неблагоприятно правдање изостајања из школе;
- 7) нарушавање чистоће и естетског изгледа просторија Школе и/или школског дворишта;
- 8) изазивање нередице у просторијама школе и школском дворишту.
- 9) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 10) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника
- 11) оштећење мале вредности на школској згради, школској имовини (просторија, инвентара, инсталација) и у школском дворишту
- 12) уништење или оштећење мале вредности личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запоселних у школи
- 13) непристојно понашање у школи и ван ње чиме се нарушава углед школе;
- 14) непоштовање правила еколошке етике и очувања животне средине;
- 15) самовољно напуштање наставе и других облика образовно – васпитног рада
- 16) понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
- 17) насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан;
- 18) одбијање ученика да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији и вненаставним активностима у/ и ван школе;

- 19)непристојно одевање ученика;
- 20)и други облици лакше повреде обавеза;

Васпитне мере

Члан 22.

Васпитне мере изричу се за лакшу повреду обавеза ученика. Васпитне мере су:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Васпитне мере из става 1. овог члана изриче се ученику без вођења васпитно дисциплинског поступка.

Члан 23.

Васпитна мера **опомена** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада за 5,6 и 7 изостанака у току школске године
2. неоправдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада и
3. самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада.

Опомену изриче одељењски старешина и уписује је у ђачку књижицуи дневник образовно-васпитног рада.

Члан 24.

Васпитна мера **укор одељенског старешине** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада за **8, 9, 10 и 11 часова у току школске године**;
2. непоступање по прописаним правилима понашања у Школи;
3. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе;
4. недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру културних или других активности Школе;
5. злоупотреба лекарског оправдања;
6. изазивање нереди мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.);
- 7.неблаговремено правдање одсуствовања с наставе.

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина и уписује је у ђачку књижицуи дневник образовно-васпитног рада.

Члан 25.

Васпитна мера **укор Одељењског већа** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада за **12,13,14 и15 часова** у току школске године;
- 2.ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
3. оштећење или уништење имовине Школе, друге установе, организације, привредног друштва, ученика или запослених у Школи.

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицуи дневник образовно-васпитног рада..

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплински поступак

Члан 26.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом о основама система образовања и васпитања. За тежу повреду обавеза ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа

5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља од стране Школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере предвиђене законом, актима школе и Статутом, ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Школа је усвојила Правилник о употреби мобилног телефона у школи.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

За теже повреде обавеза ученика из става 1. тач. 4) и 5) овог правилника, ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера искључење ученика из школе.

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.”.

Васпитно-дисциплинске мере

Члан 27.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона.

За тежу повреду обавеза ученика и за учињену повреду забране изриче се васпитно-дисциплинска мера:

1.укор директора

2.укор Наставничког већа и

3.искључење ученика из Школе.

Мера из става 2. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из става 2. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утичу на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.”

Члан 28.

Васпитно-дисциплинска мера **укор директора Школе** изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог
- 4) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 5) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада за **16,17,18,19,20,21,22,23,24 и 25** часова у току школске године;
- 6) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика;

Васпитна-дисциплинска мера укор директора изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитна мера укор директора уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 29.

Васпитно-дисциплинска мера **укор Наставничког већа** изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 2) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

- 3) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 4) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 26 часова у току школске године;
- 5) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика;
- 6) повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитна мера укор Наставничког већа уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 30.

Васпитно-дисциплинска мера **искључење ученика из Школе** изриче се за повреду забране из чл. 110-112. Закона, ако је том повредом озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из Школе, а директор решење о искључењу ученика из Школе.

Члан 31.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу **обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника. Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника. Ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада регулисани су Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада регулисано је члановима 51а, 51б и 51в и 51г овог правилника.

Члан 32.

Васпитно-дисциплински поступак

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. овог закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања закључком покреће

поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информира о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик средње школе, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 33.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно закона којим је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Члан 34.

Закључак се доставља пунолетном ученику, родитељу, односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Достављање позива

Члан 35.

Ученик против кога се води васпитно-дисциплински поступак, позива се писаним путем.

Позив из става 1. овог члана доставља се родитељу, односно другом законском заступнику, ако је ученик малолетан.

Уз позив, ученику, родитељу, односно другом законском заступнику обавезно се доставља и захтев за покретање дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен.

На расправу се позивају, када је то потребно, сведоци и вештаци.

Ток поступка

Члан 36.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе води директор Школе.

Члан 37.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: секретар Школе или лице које је директор Школе одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника; сведоци и сви остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора бити саслушан и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава Центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем закључка за покретање васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

После изјаве ученика приступа се саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница.

Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 38.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђени број неоправданих изостанака, утврђени докази за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају право на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику не сме се ништа додавати ни мењати.

У заглављу записника мора се назначити да расправу води директор Школе, име и презиме директора Школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.

Исказ ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

Доношење одлуке

Члан 39.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може донети следећу одлуку:

1. обуставити поступак (решењем директора), када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. ст. 1. Закона о основама система образовања и васпитања, а предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
2. изрећи меру из члана 27 овог правилника.

Члан 40.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,

- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле бити од утицаја на изрицање врсте васпитно-дисциплинске мере.

Члан 41.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 42.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се ученику, његовом родитељу, односно законском заступнику, лично или препорученом пошиљком са повратницом.

Члан 43.

За повреду обавезе ученику се може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, ученику се изриче јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

Застаревање покретања дисциплинског поступка

Члан 44

Дисциплински поступак против ученика је хитан.

Дисциплински поступак против ученика не може се покренути ни водити по истеку 60 дана од дана учињене повреде обавезе.

Смањење оцене из владања

Члан 45.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика и неоправдано изостајање са наставе за **5, 6 и 7 часова** изриче се васпитна мера – опомена, без смањења оцене из владања

За учињену лакшу повреду обавезе ученика и неоправдано изостајање са наставе са 8,9,10 и 11 часова изриче се васпитна мера **укор одељенског старешине** и ученику се може смањити оцена из владања на **врло добро (4)**, о чему одлучује одељењски старешина имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика и неоправдано изостајање са наставе са **12, 13, 14 и 15 часова** изриче се васпитна мера **укор одељенског већа** и ученику се може смањити оцена из владања на **добро (3)**, о чему одлучује Одељењско веће имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За учињену тежу повреду обавезе ученика и/или неоправдано изостајање са наставе са **16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 и 25 часова** изриче се васпитно-дисциплинска мера **укор директора** и ученику

се може смањити оцена из владања на **задовољавајуће (2)**, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 2. овог члана.

За учињену тежу повреду обавезе ученика и/или неоправдано изостајање са наставе **више од 25 часова**, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе, изриче се васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа ученику се може смањити оцена из владања на **незадовољавајуће (1)**, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 2. овог члана.

За изречену васпитно-дисциплинску меру искључење ученика из Школе и неоправдано изостајање са наставе више од 25 часова, ученику се смањује оцена из владања на **незадовољавајуће (1)**, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 2. овог члана.

Члан 46.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних Законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

- 1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
- 5) заштити и очувању животне средине;
- 6) друштвено-корисном раду и хуманитарним активностима.

Приликом закључивања оцене, одељењско веће узима у обзир и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних Законом.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Члан 47.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена .

Члан 48.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Повреда забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 49.

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 50.

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог. Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Физичко насиље је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Дигитално насиље је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу угрожавање достојанства личности и остварује се слањем порука, видео записа, електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и објављивањем садржаја или поверљивих личних података без сагласности (информација, слика, видео снимка и сл.).

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика, породично насиље и др.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Сексуално насиље је понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој. Занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

У установи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Члан 51.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом. За учињену повреду забране (чл. 110-112. Закона) ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора или укор наставног већа; искључење ученика из школе.

Друштвено-корисни рад и хуманитарни рад

Члан 51а

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере школа ученику одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који се одвија у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Школа одређује ученику друштвено-корисни, односно хуманитарни рад у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика и о томе је дужна одмах да обавести родитеља односно другог законског заступника.

У случају изрицања мере ученику који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника.

Члан 52б

Код изречених васпитних мера за учињене **лакше повреде обавезе ученика** активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити: продужење обавезе редара; писање рада са темом везаном за повреду обавезе; израда паноа везаног за одређену тему; брига о простору у коме бораве ученици; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и друго, помоћ наставнику; помоћ дежурном наставнику; помоћ стручном сараднику; помоћ у административним пословима; помоћ школским тимовима; организовање хуманитарне акције; помоћ домару; помоћ техничком особљу; учешће о организовању предавања спољних сарадника; помоћ наставницима у ваннаставним активностима; уређење дворишта; учешће у организовању културних, музичких, спортских и других активности у школи; израда флајер, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др. За друштвено-користан рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања, праћења и извештавања о остваривању и ефектима активности у оквиру плана појачаног васпитног рада.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног рада у оквиру појачаног васпитног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Препоручено трајање активности је од 30 до 60 минута и динамика остваривања одређује се у складу са карактеристикама активности и планом појачаног васпитног рада (препоручено је да активности буду организоване до четири пута недељно током четири недеље).

Друштвено користан рад и хуманитарни регулсини су Правилником о обављању друштвено-корисног рада, односно хуманитарног рада у Првој крагујевачкој гимназији.

Члан 53в

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику за **теже повреде обавеза** могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припрему материјала и израду летописа или часописа школе, приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и сл.); помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене, помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

Члан 54г

Могуће активности везане за **повреде забране** и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везане за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље везана за грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те.”.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.”.

Одговорност родитеља

Члан 55.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је:

- 1) за редовно похађање наставе;
- 2) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави, о томе обавести Школу;
- 3) да правда изостанке ученика најкасније у року од 8 дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 4) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником, **реализацији оперативног плана заштите и плана појачаног васпитног рада;**
- 5) за повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, учињену од стране ученика;
- 6) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања;
- 7) да поштује правила Школе.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву **надлежном јавном тужилаштву** ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

IV ПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 56.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа, ученик, родитељ, односно законски заступник ученика нема право на правну заштиту.

Члан 57.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања., у року **од 8 дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року **од 15 дана** од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из Школе родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

V ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 58.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности и Статутом Школе.

VI МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 59.

Ученик, његов родитељ, односно законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Члан 60.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

Члан 61.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Члан 62.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

Чла 63.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Члан 64.

Овај правилник ступа на снагу 8 дана након објављивања на огласној табли Школе.

Члан 65.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о похвалама, наградама, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика од 02-141 од 29.01.2024.

Председник Школског одбор

Немањ Момчиловић

Правилник је објављен на огласној табли Школе дана 18.03.2024. године.

Секретар школе

Тања Голијанин

Tanja Golijanin